

مؤسسه مطالعات پژوهش های بازرگانی

برنامه مشوق های سرمایه گذاری کشور چین

(با تأکید بر مناطق ویژه اقتصادی،
شرکت های دانش بنیان و اشتغال)

چکیده مدیریتی

مقدمه

۱- مشوق های مناطق ویژه اقتصادی

۲- مشوق های شرکت های دانش بنیان

۳- مشوق های تحقیق و توسعه

۴- مشوق های سرمایه گذاری خطرپذیر

۵- مشوق های ثبت اختراع

۶- مشوق های حفظ محیط زیست

۷- مشوق های اشتغال

آنچه خواهید خواند...

آبان ماه ۱۴۰۱

چکیده مدیریتی

مشوق‌های سرمایه‌گذاری مزیت اقتصادی قابل اندازه‌گیری است که دولت‌ها برای بنگاه‌های خاص یا مجموعه‌ای از بنگاه‌ها با هدف هدایت سرمایه‌گذاری به سمت بخش‌ها یا مناطق مورد نظر یا تحت تاثیر قراردادان رفتار سرمایه‌گذاران ارائه می‌نمایند. این مشوق‌ها می‌توانند مالی، مالیاتی، گمرکی، اجتماعی و ... باشند. در این گزارش به بررسی مشوق‌های سرمایه‌گذاری چین پرداخته شده است و پیشنهادهایی جهت تدوین بسته‌های مشوق سرمایه‌گذاری برای ایران ارائه شده است.

۱. مشوق‌های سرمایه‌گذاری چین با سه رویکرد منطقه‌ فعالیت، ماهیت هزینه، و ماهیت شرکت‌ها به اشکال مختلف معافیت‌ها و بخشودگی‌های مالیاتی اعطاء می‌شود. الف) مشوق‌های منطقه‌ای با هدف تشویق شرکت‌های داخلی و خارجی به سرمایه‌گذاری در مناطق معین شده نظیر مناطق ویژه اقتصادی به منظور توسعه تجارت آزاد، گردشگری و خدمات مدرن، رونق صنایع پیشرفته می‌باشد. ب) مشوق‌های هزینه شامل هزینه‌های واجد شرایط تحقیق و توسعه به منظور ارتقای ارزش افزوده، ایجاد مزیت رقابتی و بهبود طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای تولیدی، معدن و فلزات، نفت، گاز و مواد شیمیایی، محصولات صنعتی و ساخت و ساز، مخابرات و ... تخصیص می‌یابد. ج) مشوق‌های شرکت‌ها نیز به شرکت‌های واجد شرایط تحت چهار دسته اصلی (۱) شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید (HNTES)، (۲) شرکت‌های علم و فناوری کوچک و متوسط (SMSTES)، (۳) شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری (TASEs) و (۴) شرکت‌های خدمات برون سپاری فراساحلی (Offshore outsourcing services) تعلق می‌یابد.

۲- از جمله مهمترین مشوق‌های اعطائی چین که می‌توان در بازبینی قوانین مالیاتی در ایران مطمح نظر قرار گیرد:

الف) مشوق‌های مناطق ویژه اقتصادی: برای حمایت از توسعه برخی مناطق نظیر بندر تجارت آزاد هاینان (HFTP) و برای شرکت‌هایی که در منطقه لینگانگ شانگهای ثبت شده، نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد کاهش یافته است.

ب) مشوق‌های شرکت‌های دانش‌بنیان: برای شرکت‌های دانش‌بنیان نرخ اعتبار مالیاتی برای هزینه‌های قابل قبول تحقیق و توسعه تا ۲۵ درصد بیش از سایر شرکت‌ها اعمال می‌شود (معادل ۱۲۵ درصد)، بعلاوه نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۰ درصد کم‌تر از سایر شرکت‌ها (۱۵ درصد) در نظر گرفته شده است.

ج) مشوق‌های مالیاتی تحقیق و توسعه: یک شرکت مقیم چین می‌تواند ۱۵۰ درصد از هزینه‌های تحقیق و توسعه خود را تحت عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی از بدهی مالیاتی خود کسر کند.

د) مشوق‌های مالیاتی برای حمایت از توسعه صنعت سرمایه‌گذاری خطرپذیر: حداکثر تا ۷۰ درصد از مبلغ سرمایه‌گذاری شده توسط یک شرکت سرمایه‌گذار خطرپذیر یا یک سرمایه‌گذار انفرادی در یک شرکت نوپای فعال در حوزه فناوری از درآمد مشمول مالیات کسر می‌گردد.

ه) بسته مشوق ثبت اختراع: برای درآمد سالانه حاصل از انتقال فناوری شرکت‌های فناوری و نرم افزار در کشور چین بسته مشوق‌ها شامل معافیت مالیات بر درآمد، نرخ‌های مالیات بر ارزش افزوده ترجیحی و معافیت از عوارض واردات تجهیزات در نظر گرفته شده است.

۳- با بهره‌گیری از تجربیات کشور چین می‌توان به این موارد به عنوان پیشنهاد‌های کاربردی در حوزه مشوق‌های سرمایه‌گذاری ایران اشاره نمود:

الف) چین مشوق‌های مالیاتی ترجیحی مختلفی را برای حفظ محیط زیست و تشویق استفاده از فناوری‌ها و محصولات کاهنده مصرف انرژی ارائه می‌دهد. با توجه به خشکسالی ایران در سال‌های اخیر و به منظور توسعه زیرساخت‌های تولید (آب، برق، گاز و ...) پیشنهاد می‌شود برای شرکت‌های دارای پروژه‌های حفاظت از محیط زیست (شامل تصفیه فاضلاب، دفع زباله، توسعه استفاده از بیوگاز و نمک زدایی) اعتبار مالیاتی برای خرید تجهیزات و فناوری مربوط به صرفه جویی در انرژی و یا تخفیف و معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شود.

ب) در کشور چین اختصاص برخی مشوق‌های مالیاتی برای مناطق آزاد مشروط به توسعه گردشگری، خدمات مدرن و گسترش صنایع با فناوری‌های پیشرفته است. در این راستا پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش تمایل به سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی در ایران و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز، اعطای مشوق‌های مالیاتی موجود نظیر زمین ارزان، اعطای تسهیلات، مشوق‌های گمرکی و ... با توجه به تقویت و تکمیل زنجیره تولید سامان‌دهی گردد.

ج) مشوق‌های در نظر گرفته شده برای انواع شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور چین الزامات خاص خود را دارد که می‌توان جهت هدفمند کردن حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و طراحی انواع بسته‌های مشوق سرمایه‌گذاری در ایران، بهره‌گیری از آن‌ها را مطمئن نظر قرار داد؛ به عنوان مثال صادرات محصولات با فناوری بالا، بکارگیری نیروی کار نخبه و دارای مدارک تحصیلی، داشتن جوایز و یا استانداردهای بین‌المللی، سطح بالای فناوری و ...

مقدمه

مشوق‌های سرمایه‌گذاری مزیت اقتصادی قابل اندازه‌گیری است که دولت‌ها برای بنگاه‌های خاص یا مجموعه‌ای از بنگاه‌ها با هدف هدایت سرمایه‌گذاری به سمت بخش‌ها یا مناطق مورد نظر یا تحت تاثیر قراردادن رفتار سرمایه‌گذاران ارائه می‌نمایند. این مشوق‌ها می‌توانند مالی، مالیاتی، گمرکی، اجتماعی و ... باشند.

در گزارش پیش‌رو به بررسی مشوق‌های سرمایه‌گذاری کشور چین پرداخته شده است. چین مشوق‌های مالیاتی مختلفی را برای تشویق تحقیق و توسعه ارائه می‌کند که شامل مشوق کسر فوق‌العاده هزینه‌های تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات برای شرکت‌های فناوری پیشرفته و جدید، شرکت‌های علمی و فناوری کوچک و متوسط و شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری، حق ثبت اختراع و مزایای مالیات بر ارزش افزوده یا عوارض گمرکی می‌باشد. کاهش در نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها نیز در موارد خاصی اعطا می‌شود.

همچنین دولت چین مشوق‌های مختلفی در رابطه با سرمایه‌گذاری در سطح ملی و محلی ارائه می‌دهد. برای ترویج سرمایه‌گذاری خارجی، چین به دولت‌های محلی اجازه می‌دهد تا سیاست‌های تشویقی سرمایه‌گذاری را در محدوده قانونی خود معرفی کنند. دولت‌های محلی مجاز به حمایت از پروژه‌های سرمایه‌گذاری هستند که کمک قابل توجهی به اشتغال محلی، توسعه اقتصادی و نوآوری‌های حوزه فناوری برای کاهش هزینه سرمایه‌گذاری و فعالیت شرکت‌های خارجی می‌کنند.

بیشتر مشوق‌های ارائه شده توسط دولت‌های محلی مبتنی بر مذاکره و به صورت موردی می‌باشند. مشوق‌ها معمولاً شامل بازپرداخت مالیات، اعتبارات مالیاتی و اجاره رایگان فضای اداری هستند. همچنین، طرح‌های تشویقی جذاب بسیاری طی سال‌های اخیر برای ارتقای مناطق ویژه اقتصادی (به عنوان مثال منطقه خلیج بزرگ، منطقه لینگانگ شانگهای، بندر آزاد تجاری هاینان) معرفی شده‌اند.

در ادامه به تشریح انواع مشوق‌های سرمایه‌گذاری در کشور چین اعم از مشوق‌های مناطق ویژه اقتصادی، مشوق‌های شرکت‌های دانش‌بنیان، مشوق‌های تحقیق و توسعه و ... پرداخته شده است.

۱. دولت محلی (Local government) یا حکومت محلی، نوعی از مدیریت امور عمومی است که در اکثر موارد، به عنوان پایین‌ترین سطح از مدیریت دولتی در کشورها فعالیت می‌نماید. اصطلاح دولت محلی اغلب برای تفکیک بخش محلی دولت از دفاتر و ادارات ایالتی استفاده می‌شود، که به عنوان نماینده دولت مرکزی، دولت ملی یا دولت فدرال فعالیت می‌نماید. به طور کلی، دولت‌های محلی عموماً تحت نظارت دولت مرکزی فعالیت نموده و قدرت و اختیار آنها به وسیله قانون یا دستورالعمل‌های دولتی و توسط سطح بالاتری از حکومت تعیین می‌شود. در ایالت‌های فدرال، دولت محلی معمولاً سومین (یا گاهی چهارمین) سطح از حکومت را تشکیل می‌دهد، در حالی که در ایالت‌های متحد، دولت محلی معمولاً دومین یا سومین بخش از تقسیمات اداری را به خود اختصاص می‌دهد.

۱- مشوق‌های مناطق ویژه اقتصادی

۱-۱- مشوق‌های مالیاتی برای بندر تجارت آزاد هاینان^۱

چندین اقدام مالیاتی برای حمایت از توسعه بندر تجارت آزاد هاینان (HFTP) صورت گرفته است که تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۴ قابل اجرا می‌باشند.

برای مالیات دهندگانی که در فعالیت‌های تجاری برای توسعه بندر تجارت آزاد هاینان فعالیت می‌کنند، نرخ مالیات بر درآمد شرکت تا نرخ ۱۵ درصد کاهش خواهد یافت. به منظور کسب این مزیت، یک مؤدی مالیاتی باید واجد شرایط زیر باشد:

فعالیت تجاری اصلی باید مشمول فعالیت‌های مورد تشویق باشد (که در کاتالوگ‌های صنعتی مشخص شده است).

درآمد حاصل از فعالیت‌های اولیه تجاری باید ۶۰ درصد یا بیشتر از درآمد ناخالص را تشکیل دهد.

عملیات تجاری قابل توجهی در راستای توسعه بندر تجارت آزاد هاینان صورت گیرد، از جمله داشتن محل مدیریت وسیع و جامع برای کنترل و نظارت بر عملیات تجاری، کارکنان و حساب‌ها؛

همچنین، معافیت مالیات بر درآمد شرکت ممکن است برای برخی از درآمدهای دارای منبع خارجی جدید (سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جدید)، مالیات دهندگان در حوزه گردشگری، خدمات مدرن و صنایع با فناوری‌های پیشرفته و جدید که در بندر تجارت آزاد هاینان ایجاد شده‌اند، اعمال گردد. این معافیت شامل درآمد حاصل از سود عملیاتی شعب خارجی تازه تاسیس یا درآمد سود سهام ناشی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جدید است که در آن مالیات دهندگان، ۲۰ درصد یا بیشتر سهام (با احتساب سرمایه‌گذاری جدید) را در اختیار دارند.

علاوه بر این، مالیات دهندگان مستقر در بندر تجارت آزاد هاینان ممکن است کسر هزینه‌های ثابت (به استثنای ساختمان‌ها) یا دارایی‌های نامشهود (در صورت خرید، ساخت یا توسعه توسط مؤدی) را به شرح زیر تسریع کنند:

برای دارایی‌های با ارزش ۵ میلیون یوان یا کمتر، کسر مالیات فوری مجاز است.

برای دارایی‌های با ارزش بیش از ۵ میلیون یوان، برنامه کاهش ارزش یا استهلاک تسریع شده مجاز است.

۲-۱- مشوق‌های مالیاتی برای منطقه لینگانگ شانگهای^۱

برای شرکت‌هایی که در منطقه لینگانگ شانگهای ثبت شده و دارای فعالیت‌های تجاری قابل توجهی هستند، نرخ مالیات بر درآمد برای پنج سال اول از زمان تأسیس هر شرکتی که در حوزه مدارهای الکترونیکی، هوش مصنوعی، زیست‌پزشکی یا صنایع هواپیمایی داخلی فعالیت می‌کند، از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد کاهش می‌یابد.

۲- مشوق‌های شرکت‌های دانش‌بنیان

۲-۱- شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید (HNTEs)

شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید، شرکت‌هایی هستند که فعالیت‌های تحقیق و توسعه مشخصی را با حداقل مخارج در چین انجام می‌دهند. این شرکت‌ها واجد شرایط اخذ مشوق کسر ۱۵ درصدی (یا ۱۷۵ درصدی در طول دوره ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰) هزینه‌های قابل قبول تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات ۲، علاوه بر کاهش نرخ استاندارد مالیات بر درآمد شرکت به ۱۵ درصد هستند.

الف) صنایع واجد شرایط

برای قرار گرفتن در دسته شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید، فناوری که نقش پشتیبانی اصلی را در محصول یا خدمات اصلی شرکت ایفا می‌کند، باید در یکی از حوزه‌های فناوری مورد تشویق دولت به شرح زیر قرار گیرند:

- اطلاعات الکترونیکی؛
- بیولوژیکی و پزشکی؛
- هوانوردی و فضا؛
- مواد جدید؛
- خدمات فناوری بالا؛
- انرژی جدید و حفظ انرژی؛
- منابع و محیط زیست؛

1. Tax incentives for the Lingang area of Shanghai

2. Super Deduction

• ساخت و اتوماسیون پیشرفته؛

برای شناسایی شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید، فعالیت‌های واجد شرایط شامل توسعه فناوری جدید، محصولات جدید و تکنیک‌های جدید تولید است. وضعیت شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید برای یک دوره سه ساله اعطاء و سالانه بررسی می‌شود.

برای توسعه بیشتر شرکت‌های بالقوه تکنولوژی پیشرفته و جدید، بسیاری از دولت‌های محلی یک برنامه حمایت از شرکت‌های نوپای این حوزه را راه‌اندازی کرده‌اند، در نتیجه شرکت‌های کوچک و متوسطی که برای کسب شرایط HNTE مشکل دارند، همچنان توسط دولت محلی یارانه دریافت خواهند کرد.

(ب) IP و محدودیت‌های قانونی

اگرچه کمتر از ۴۰ درصد از هزینه‌های تحقیق و توسعه واجد شرایط برای مشوق شرکت‌های تکنولوژی پیشرفته و جدید می‌تواند در خارج از چین واقع گردد، مقامات ممکن است در اعطای وضعیت شرکت تکنولوژی پیشرفته و جدید، ایجاد و حفظ IP در چین را مد نظر قرار دهند.

۲-۲- شرکت‌های علم و فناوری کوچک و متوسط (SMSTEs)

شرکت‌های علم و فناوری کوچک و متوسط مستحق کسرفوق‌العاده ۱۷۵ درصدی هزینه‌های تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات هستند. شرایط اعطای این مشوق شامل این موارد می‌باشد:

(الف) شرایط اعطای مشوق

برای واجد شرایط شدن به عنوان شرکت علم و فناوری کوچک و متوسط، یک شرکت باید تمام الزامات زیر را برآورده سازد:

یک شرکت ثبت شده در چین (به استثنای هنگ کنگ، ماکائو و تایوان) باشد.

کمتر از ۵۰۰ نفر را استخدام کند، درآمد فروش سالانه آنها کمتر از ۲۰۰ میلیون یوان و کل دارایی‌ها کمتر از ۲۰۰ میلیون یوان باشد.

فاقد محصول یا خدماتی باشد که در طبقه ممنوعه یا محدود قرار می‌گیرند.

در هر دو سال قبل و سال ثبت نام، هیچ گونه حادثه مهم ایمنی یا کیفی نداشته باشد، مرتکب اعمال غیرقانونی جدی در رابطه با حفاظت از محیط زیست یا اعمال متقلبانه مربوط به مطالعات علمی نشود و در فهرست شرکت‌هایی قرار نگیرد که در عملیات "غیرعادی" یا "شرکت‌های ناصادق" با تخلفات جدی شرکت

کرده‌اند. و دستیابی به سطح رضایت بخشی از "ارزیابی یکپارچه" برای شرکت‌های علم و فناوری کوچک و متوسط.

(ب) سایر شرایط اعطای مشوق

شرکتی که الزامات فوق را برآورده کند، در صورت دارا بودن یکی از شرایط زیر، می‌تواند بلافاصله به عنوان شرکت علم و فناوری کوچک و متوسط واجد شرایط مطرح شود:

دارای گواهینامه معتبر صلاحیت شرکت تکنولوژی پیشرفته و جدید (HNTE)

طی ۵ سال گذشته یک جایزه علمی و فناوری در سطح ملی دریافت کرده و در میان سه شرکت برتر برنده این جایزه قرار گرفته است.

دارای یک بخش تحقیق و توسعه است که توسط ادارات در سطح استانی یا وزارتی یا بالاتر از آن استانداردهای معینی را رعایت می‌کند.

طی ۵ سال گذشته نقش پیشرو را در تدوین استانداردهای بین‌المللی، ملی یا صنعتی ایفا کرده است.

۲-۳- شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری (TASEs)

شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری، شرکت‌هایی هستند که حداقل میزان برون‌سپاری فراساحلی را در خدمات فناوری مشخصی دارند. نرخ استاندارد مالیات بر درآمد برای این شرکتها به ۱۵ درصد کاهش می‌یابد. برای واجد شرایط شدن به عنوان شرکت خدمات پیشرفته فناوری، یک شرکت باید الزامات زیر را برآورده سازد (که سالانه بررسی می‌شود):

باید در چین (به استثنای هنگ کنگ، ماکائو و تایوان) ثبت شود.

باید در یک یا چند کسب و کار خدمات فناوری پیشرفته که در محدوده خدمات فناوری پیشرفته به رسمیت شناخته شده (برای اجرای آزمایشی) فهرست شده‌اند، مشغول باشد و فناوری‌های پیشرفته را کسب کند یا دارای قابلیت‌های تحقیق و توسعه قوی باشد.

بیش از ۵۰ درصد از کارکنان آن باید دارای مدرک دانشگاهی باشند.

بیش از ۵۰ درصد از کل درآمد آن در سال جاری باید از درآمد حاصل از خدمات فناوری پیشرفته حاصل شده باشد.

درآمد حاصل از کسب و کارهای خدمات برون‌سپاری خارج از کشور نباید کمتر از ۳۵ درصد کل درآمد در سال جاری باشد.

شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری، عموماً حق کسوف فوق‌العاده هزینه‌های تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات را ندارند.

۲-۴- خدمات برون سپاری فراساحلی

معافیت مالیات بر ارزش افزوده برای ارائه خدمات تحقیق و توسعه، برون سپاری فراساحلی یا انتقال فناوری به طرف‌های داخلی یا خارجی، همچنین خدمات مشاوره تحقیق و توسعه اعطاء می‌شود. ضمن اینکه به موسسات فناوری خصوصی غیرتجاری واجد شرایط نیز ممکن است علاوه بر معافیت مالیات بر ارزش افزوده، معافیت‌هایی در قالب عوارض گمرکی و مالیات بر مصرف در واردات اقلام کاربردی برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه تعلق گیرند.

جدول ۱- انواع مشوق‌های شرکت‌های دانش بنیان در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
مشوق شرکت‌های فناوری جدید و پیشرفته (HNTE)	مشوق دائمی	مشوق ملی: تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	شرکت‌های فناوری جدید و پیشرفته واجد شرایط علاوه بر کاهش نرخ مالیات بر درآمد (از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد)، از کسر ۱۵ درصدی هزینه‌های قابل قبول تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات برخوردار می‌شوند.	نرخ مالیات بر درآمد ۱۵ درصد (به جای ۲۵٪)؛ کسر فوق‌العاده (۱۵۰ درصد) هزینه‌های تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات
شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری (TASE)	مشوق دائمی	مشوق ملی: تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	شرکت‌های خدمات پیشرفته فناوری واجد شرایط می‌توانند مشمول نرخ مالیات بر درآمد ۱۵ درصد (به جای ۲۵ درصد) باشند.	نرخ مالیات بر درآمد ۱۵ درصد (به جای ۲۵٪)
خدمات برون سپاری فراساحلی	مشوق دائمی	مشوق ملی: تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	نهادهای اشخاص چینی که فعالیت‌های فرامرزی مشخصی را انجام می‌دهند، از مالیات بر ارزش افزوده (VAT) معاف هستند.	۱۰۰ درصد معافیت مالیات بر ارزش افزوده

Source: Survey of Global Investment and Innovation Incentive, 2022

۳- مشوق‌های تحقیق و توسعه

بر اساس قانون مالیات بر درآمد شرکت‌ها، یک شرکت مقیم چین می‌تواند در محاسبه بدهی مالیاتی خود، ۱۵۰ درصد از هزینه‌های تحقیق و توسعه قابل قبول را (یعنی ۵۰ درصد کاهش بیشتر از کسر هزینه عادی) کسر کند. در صورت توسعه دارایی‌های نامشهود، هزینه‌های قابل قبول تحقیق و توسعه که صرف سرمایه‌گذاری شده‌اند

نیز ممکن است بر مبنای ۱۵۰ درصد هزینه های واقعی تحقیق و توسعه مستهلک شوند. اگرچه قبلاً نرخ ۱۷۵ درصد کسر هزینه های تحقیق و توسعه واجد شرایط (یعنی ۷۵ درصد کاهش بیشتر از کسر هزینه های عادی) فقط در اختیار شرکت های علم و فناوری کوچک و متوسط (SMSTE) بود، اما اکنون دولت چین دامنه شمول این کسر فوق العاده ۱۷۵ درصدی را برای تمام شرکت ها توسعه داده است.

الف) صنایع واجد شرایط

فهرست صنایع و فعالیت هایی که واجد شرایط کسر فوق العاده نیستند، به شرح ذیل است:

فعالیت هایی که واجد شرایط نیستند	صنایعی که واجد شرایط نیستند
ارتقاء منظم محصولات و خدمات	تنباکو
کاربرد مستقیم یافته های تحقیق	گردشگری و مهمانداری
حمایت از فعالیت های پس از تجاری سازی یک محصول	عمده فروشی و خرده فروشی
تکثیر یا تغییر ساده محصولات، خدمات، فناوری، مواد یا فرآیندهای موجود	مشاور املاک
تحقیقات بازار، مطالعات کارایی یا تحقیقات مدیریتی	خدمات تجاری و اداری
کنترل کیفیت، آزمایش و تجزیه و تحلیل یا فعالیت های تعمیر و نگهداری مربوط به فرآیندهای خدمات صنعتی که ماهیت طبیعی دارند.	سرگرمی
تحقیق در علوم اجتماعی، هنر یا علوم انسانی	سایر صنایع مشخص شده توسط وزارت دارایی (MOF) و اداره مالیات ایالتی (STA)

ب) هزینه های قابل قبول مالیاتی

- هزینه های نیروی کار (از جمله هزینه های پرسنل پشتیبانی)؛
- هزینه های مستقیم صورت گرفته در پروژه تحقیق و توسعه؛
- هزینه های استهلاک دارایی های مشهود (حتی اگر تجهیزات منحصراً برای تحقیق و توسعه استفاده نشود)؛
- هزینه های استهلاک دارایی های نامشهود؛
- هزینه های طراحی و آزمایش (از جمله برای محصولات آزمایشی)؛

سایر هزینه‌های تحقیق و توسعه دارای ارتباط مستقیم، مانند مشاوره تخصصی، بیمه تحقیق و توسعه «فناوری پیشرفته و جدید»، هزینه‌های برنامه ثبت و خرید مالکیت معنوی، و هزینه‌های سفر و ملاقات. هزینه‌های واجد شرایط در این دسته به ۱۰ درصد از تمام هزینه‌های قابل قبول تحقق یافته از تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۱۶ محدود می‌شود.

حداکثر ۸۰ درصد از هزینه‌های پرداختی به پیمانکاران (اعم از فعالیت‌های داخلی یا فرامرزی) برای انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه از طرف مالیات‌دهنده، واجد شرایط کسر فوق‌العاده هستند؛ مشروط بر اینکه کارمزدها و شرایط مربوطه منعکس‌کننده معامله‌ای کاملاً متقابل باشد. در مورد ترتیبات تحقیق و توسعه قراردادهای فرامرزی با نهادهای خارج از کشور (به استثنای افراد)، پرداختی که بیش از دو سوم هزینه‌های تحقیق و توسعه داخلی واجد شرایط نباشد، واجد کسر فوق‌العاده خواهد بود.

ج) موارد تسهیل‌کننده (بروکراسی اداری یا سازمانی)

از سال ۲۰۱۶ تشریفات اداری برای اعمال کسر فوق‌العاده به شرح ذیل، تسهیل گردید:
تایید قبلی از مقامات مالیاتی مربوطه لازم نیست. به عنوان مثال، مالیات‌دهندگان به سادگی فقط باید از روش‌های ثبت اظهارنامه مالیاتی پیروی کنند.

یک شرکت می‌تواند ظرف سه سال پس از وقوع هزینه‌ها، درخواست کسر فوق‌العاده نماید.
شرکت‌ها ملزم به ایجاد حساب‌های ویژه برای هزینه‌های تحقیق و توسعه نیستند. با این حال، علاوه بر رعایت رفتار استاندارد حسابداری تحت قوانین حسابداری مالی رایج، شرکت‌ها باید سوابق مالی تکمیلی را برای ردیابی دقیق هزینه‌های واقعی واجد شرایط کسر فوق‌العاده در سال جاری، تهیه کنند.

مقامات مالیاتی چین موظفند کنترل خود بر ادعاهای کسر فوق‌العاده را از طریق بازرسی و نظارت منظم و رسیدگی دقیق حداقل ۲۰ درصد از موارد طی سال، تشدید نمایند.
بعلاوه مالکیت معنوی فعالیت تحقیق و توسعه باید در اختیار متقاضی چینی باشد.

جدول ۲- انواع مشوق‌های تحقیق و توسعه در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
تحقیق و توسعه (R&D)	مشوق دائمی	مشوق ملی: تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	همه شرکت‌ها (چه خارجی و چه داخلی) ممکن است واجد شرایط کسر ۱۷۵ درصدی هزینه تحقیق و توسعه قابل قبول از سود قبل از مالیات باشند.	کسر فوق‌العاده (۱۷۵ درصد) هزینه‌های تحقیق و توسعه از سود قبل از مالیات

Source :Survey of Global Investment and Innovation Incentive2022 ,

۴- مشوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر

مشوق‌های مالیاتی برای حمایت از توسعه صنعت سرمایه‌گذاری خطرپذیر اعطا می‌شود. یک شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر یا یک سرمایه‌گذار انفرادی (حقیقی) می‌تواند ۷۰ درصد از مبلغ سرمایه‌گذاری شده در یک شرکت فناوری نوپا را از درآمد مشمول مالیات کسر کند، منوط بر اینکه سرمایه‌گذاری برای مدت دو سال حفظ شده باشد (این کسر فوق‌العاده ممکن است در سال دوم سرمایه‌گذاری یا در سال‌های مالیاتی بعد مورد استفاده قرار گیرد).

یک شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر باید معیارهای زیر را رعایت کند:

- * شرکت باید یک شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر یا شراکتی باشد که مروج استارت‌آپ ۲ نبوده، مقیم مالیاتی باشد و در چین ثبت شده باشد (به استثنای هنگ کنگ، ماکائو و تایوان)؛
- * شرکت باید با تبعیت از مقررات موقت در مورد اداره شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر یا مقررات موقت در خصوص نظارت و اداره صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، فعالیت خود را بر اساس این مقررات انجام دهد.
- * در دوره دو ساله پس از سرمایه‌گذاری اولیه، کل حقوق صاحبان سهام شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر (و اشخاص وابسته به آن) در راه اندازی باید کمتر از ۵۰ درصد باشد.

1. Start-up Technology Company

۲. مروج استارت‌آپ (a promoter of the start-up) کسی است که ایده ای را برای ایجاد یک کسب و کار خاص در یک مکان خاص تصمیم‌گیری می‌کند و طیف وسیعی از تشریفات مورد نیاز برای راه اندازی یک کسب و کار را انجام می‌دهد.

یک سرمایه‌گذار حقیقی باید معیارهای زیر را داشته باشد:

- * سرمایه‌گذار نباید مروج استارت‌آپ باشد یا با آن رابطه شغلی داشته باشد (یا با بستگان آن از جمله همسر، والدین، فرزندان، پدربزرگ و مادربزرگ، نوه یا خواهر و برادر مرتبط باشد).
- * در دوره دو ساله پس از سرمایه‌گذاری اولیه، کل حقوق صاحبان سهام سرمایه‌گذار و بستگان آنها در راه اندازی باید کمتر از ۵۰ درصد باشد.

یک استارت‌آپ باید دارای معیارهای زیر باشد:

- * باید مقیم مالیاتی بوده و در چین (به استثنای هنگ کنگ، ماکائو و تایوان) ثبت شده باشد، همچنین مشمول ارزیابی مالیاتی براساس بررسی حساب‌ها باشد.
- * در هنگام سرمایه‌گذاری نباید بیش از ۲۰٪ کارمند داشته باشد، ۳۰٪ درصد از این کارکنان باید دارای مدرک لیسانس یا بالاتر باشند، و کل دارایی‌ها و درآمد سالانه فروش نباید از ۳۰ میلیون یوان تجاوز کند.
- * کمتر از ۶۰ ماه از زمان ثبت شرکت گذشته باشد.
- * در زمان سرمایه‌گذاری یا ظرف دو سال پس از سرمایه‌گذاری نباید در هیچ بورس داخلی یا خارجی پذیرفته شده باشد.
- * مجموع هزینه‌های تحقیق و توسعه آن باید حداقل ۲۰٪ درصد از کل هزینه‌های آن را در سال سرمایه‌گذاری و سال مالیاتی بعدی تشکیل دهد.

جدول ۳- انواع مشوق‌های سرمایه‌گذاری در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
مشوق‌های سرمایه‌ای	مشوق موقت	مشوق محلی؛ تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	بازپرداخت مالیات‌های محلی در دسترس است (به علاوه سایر مزایا بر اساس مذاکره موردی)	متغیر

Source: Survey of Global Investment and Innovation Incentive, 2022

۵- مشوق‌های ثبت اختراع^۱

- یک بسته مشوق ثبت اختراع برای شرکت‌های فناوری و فعال در حوزه نرم افزار با مزایای زیر وجود دارد:
- * اولین پنج میلیون یوان درآمد سالانه حاصل از انتقال فناوری واجد شرایط (شامل درآمد حاصل از مجوز غیرانحصاری با مدت مجوز حداقل پنج سال) از مالیات بر درآمد شرکت معاف است. درآمد سالانه بیش از پنج میلیون یوان با ۵۰ درصد کاهش نرخ استاندارد مالیات بر درآمد شرکت مشمول مالیات است.
  - * شرکت‌های نرم‌افزاری تازه تأسیس اغلب از تعطیلات مالیاتی ۲ برخوردار می‌شوند.
  - * شرکت‌های نرم‌افزاری مشمول مالیات می‌توانند از مالیات بر ارزش افزوده ترجیحی بر درآمد قابل قبول برخوردار شوند.
  - * شرکت‌های نرم‌افزاری واجد شرایط ممکن است مشمول معافیت از عوارض واردات تجهیزات و مواد مورد استفاده خود شوند.

جدول ۴- انواع مشوق‌های ثبت اختراع در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
ثبت اختراع	مشوق دائمی	مشوق ملی؛ تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	معافیت مالیاتی یا کاهش نرخ مالیات برای شرکت‌های مقیم انتقال‌دهنده فناوری	معافیت مالیاتی ۱۰۰ درصدی و نرخ‌های تخفیف متفاوت

Source: Survey of Global Investment and Innovation Incentive 2022 ,

۶- مشوق‌های حفظ محیط زیست

چین مشوق‌های مالیاتی ترجیحی متنوعی را برای حمایت از انواع مختلف تولید و استفاده از فناوری‌ها و محصولات صرفه‌جویی در انرژی ارائه می‌دهد (به عنوان مثال، اعتبار مالیات بر درآمد شرکت معادل ۱۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری در تجهیزات و امکانات صرفه‌جویی انرژی می‌باشد).

درآمد حاصل از فعالیت شرکت در پروژه حفاظت از محیط زیست یا حفظ انرژی و آب ممکن است به مدت ۳

1. Patent box regime

۲. تعطیلات مالیاتی (Holidays Tax) یکی از اشکال مرسوم مشوق‌های مالیاتی در بین کشورهای در حال توسعه است که برای دوره زمانی مشخصی، معافیت از پرداخت مالیات وجود دارد.

سال مالیاتی از اولین سالی که در آن درآمد کسب و کار از چنین پروژه‌ای حاصل شده است، از مالیات بر درآمد معاف گردد؛ متعاقباً طی سه سال مالیاتی آتی، ۵۰ درصد از درآمد مذکور مشمول مالیات خواهد شد. هنگامی که یک شرکت تجهیزات ویژه‌ای را برای حفظ محیط زیست، صرفه‌جویی در انرژی و آب و ایمنی کار خریداری کرده است، ۱۰ درصد از مبلغ سرمایه‌گذاری شده در تجهیزات ویژه ممکن است با مبلغ مالیات قابل پرداخت شرکت برای سال جاری جبران شود (یعنی به عنوان اعتبار مالیاتی استفاده شود). همچنین مانده استفاده نشده این اعتبار مالیاتی امکان انتقال به ۵ سال مالیاتی بعدی را دارد. علاوه بر این، شرکت باید از تجهیزات ویژه خریداری شده استفاده کند. اگر شرکت تجهیزات ویژه را ظرف ۵ سال انتقال یا اجاره دهد، دیگر نمی‌تواند از اعتبار مالیاتی استفاده کند و باید برای اعتبار مالیاتی مورد استفاده خود، مالیات اضافی پرداخت کند.

پروژه‌های حفاظت از محیط زیست و حفاظت از انرژی و آب شامل تصفیه فاضلاب عمومی، دفع زباله‌های عمومی، توسعه و استفاده جامع از بیوگاز، و تحول دیجیتال مربوط به صرفه‌جویی در انرژی، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و نمک زدایی (بویژه نمک زدایی آب دریا برای نوشیدنی کردن آن) می‌شود.

جدول ۵- انواع مشوق‌های حفظ محیط زیست در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
حفظ و نگهداری محیط زیست	مشوق دائمی	مشوق ملی؛ تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	در صورت دارا بودن معیارهای خاصی، اعتبار مالیاتی در دسترس است.	متغیر

Source: Survey of Global Investment and Innovation Incentive, 2022

۷- مشوق‌های اشتغال

چین شرکت‌ها را تشویق می‌کند تا تعداد فرصت‌های شغلی برای افراد دارای معلولیت را افزایش دهند و در این راستا، مشوق‌های مالیاتی را برای شرکت‌های واجد شرایط به منظور دستیابی به استخدام نسبت مشخصی از این افراد ارائه می‌کند.

الف) شرکت‌هایی که افراد دارای معلولیت را به کار می‌گیرند، در صورت دارا بودن شرایط زیر، مشمول ۱۰۰ درصد کسر فوق‌العاده هزینه‌های حقوق مربوطه برای محاسبه درآمد مالیاتی هستند:

یک قرارداد استخدام یا خدماتی (حداقل یک ساله) باید با هر یک از این افراد منعقد شود. تمام پرداخت‌های ماهانه و کمک‌های حقوق و دستمزد برای کارمند باید با لحاظ نمودن بیمه‌های اجتماعی (به عنوان مثال، پزشکی، بیکاری و آسیب‌های شغلی) صورت گیرد. دستمزدهای پرداختی به کارمند (از طریق بانک یا سایر مؤسسات مالی) نباید کمتر از حداقل دستمزد مصوب در محل شرکت باشد.

برای اینکه کارمند بتواند وظایف شغلی خود را به درستی انجام دهد، باید امکاناتی در نظر گرفته شود. (ب) برای کسب و کارهایی (از جمله کسب و کارهای دارای مالکیت شخصی) که افراد دارای معلولیت را استخدام می‌کنند، در صورت دارا بودن شرایط زیر، بازپرداخت مالیات بر ارزش افزوده در دسترس است:

کسب و کار باید حداقل ۱۰ نفر از افراد دارای معلولیت را استخدام کند و نسبت ماهانه این افراد به تعداد کل کارکنان باید حداقل ۲۵ درصد باشد.

یک قرارداد کار یا خدماتی (حداقل یک ساله) باید با هر فرد دارای معلولیت منعقد شود. تمام پرداخت‌های ماهانه مورد نیاز و کمک‌های حقوق و دستمزد برای کارمند باید با لحاظ نمودن بیمه‌های اجتماعی (به عنوان مثال، پزشکی، بیکاری و آسیب‌های شغلی) صورت گیرد. دستمزدهای پرداختی به کارمند (از طریق بانک یا سایر مؤسسات مالی) نباید کمتر از حداقل دستمزد مصوب در محل شرکت باشد.

جدول ۶- انواع مشوق‌های اشتغال در چین

نوع	مشوق دائمی / موقت	مشوق ملی / محلی	ماهیت مشوق	حداکثر مزایای قابل اعطا
استخدام	مشوق دائمی	مشوق ملی: تصویب مشوق قبل از شروع فعالیت	در صورت دارا بودن معیارهای خاصی، اعتبار مالیاتی در دسترس است	متغیر

Source: Survey of Global Investment and Innovation Incentive, 2022

مؤسسه مطالعات پژوهش‌های بازرگانی

تهیه شده در:

گروه پژوهش‌های اقتصاد کلان و آینده پژوهی

تهیه و تدوین:

سعیده هوشمندی گوهر

امیررضا سوری

امید وکیل زاده

فاطمه پناهی

تاریخ انتشار:

آبان ماه ۱۴۰۱

www.itsr.ir